

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เรื่อง การเคลื่อนที่ สำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

น้ำพิพย์ สืบอยสัจ瓦ลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานานาชาติ

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พุทธศักราช ๒๕๕๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ น้ำทิพย์ สรีอยสัจวัลย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.อาภรณ์ชนิต เจนจิต)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร นำเวอราชา)

กรรมการ

(ดร.อาภรณ์ชนิต เจนจิต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ทพกติ ทองนพคุณ)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเมื่อจากความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ยม
ของ ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต ประธานกรรมการที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต
สุรัตน์เรืองชัย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำปรึกษาและแนะนำทางด้วย
ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจึงขอทราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอทราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บัวครรชา ให้คำปรึกษาและแนะนำ
ต่อในการสืบค้นข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอทราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านซึ่งทรงภาควิชาหลักสูตรและการสอนที่ประศิทธ์
 krausath ความรู้ ให้หลักการ แนวคิดและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มนติช สิทธิสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชารัฐ
รัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์จันทร์ศรี ดันนาด อารย์รุ่งรัตน์ สถาลรัตน์และอาจารย์สมรัชชันย์
ผลประพฤติ เป็นก่อนผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสมของ
เครื่องมือที่ใช้การวิจัยและให้คำแนะนำเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอทราบขอบพระคุณอาจารย์ปุณณภูมิ เกษม สาระเก้า ผู้อำนวยการวิทยาลัยนานาชาติ
จันทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บรวมรวมข้อมูล เพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยพร้อมทั้งให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของวิทยาลัย
นานาชาติจันทบุรี ที่ให้กำลังใจและขอบในนักเรียนทุกคนที่มีส่วนในการทำวิจัย

ขอทราบขอบพระคุณ คุณแม่สาวน โชคธิรัณ โนม คุณพ่อใจคำ คุณแม่จันทา
สร้อยสังวาลย์และพี่ๆ น้องๆ ทั้งครอบครัวโชคธิรัณ โนมและครอบครัวสร้อยสังวาลย์ ที่เคยให้
กำลังใจซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าอันเนื่องจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอขอบเพื่อเป็นการระลึกถึง
พระคุณของบิดา นารดา ครู-อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านและสุดท้ายผู้วิจัยขออุทิศวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ให้กับ คุณพ่อผ่อง โชคธิรัณ โนม บิดา ผู้เป็นแบบอย่างเยี่ยมแรงบันดาลใจให้ ผู้วิจัยได้
ประกอบอาชีพครุด้วยความตั้งใจด้วยความพยายามในการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำ
หน้าที่ครุฑี

น้ำทิพย์ สร้อยสังวาลย์

48950246: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ. ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา การเคลื่อนที่ นักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จังหวัดบุรี

น้ำพิพย์ สร้อยสังวาลย์: ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เรื่องการเคลื่อนที่ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จังหวัดบุรี (EFFECTS OF INSTRUCTIONAL ACTIVITIES WITH PROBLEM SOLVING METHOD ON MOTION FOR CERTIFICATE OF VOCATIONAL EDUCATION SECOND YEAR STUDENTS OF CHANTHABURI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อพันธ์ชนิด เกนจิต กศ.ด., วชิด สุรัตน์เรืองชัย, กศ.ด. 271 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จังหวัดบุรี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เรื่อง การเคลื่อนที่ กับนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จังหวัดบุรี จำนวน 30 คน ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มละ 16 คืน ค้างละ 60 นาที สัดส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเคลื่อนที่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมคือ t-test Independent

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จังหวัดบุรี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เรื่อง การเคลื่อนที่ สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

48950246: MAJOR: CERRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed. (CERRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: EFFECTS OF INSTRUCTIONAL ACTIVITIES WITH PROBLEM SOLVING METHOD/ MOTION/ CERTIFICATE OF

VOCATIONAL EDUCATION SECOND-YEAR STUDENTS OF
CHANTHABURI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

NAMTIP SOISANGWAN: EFFECTS OF INSTRUCTIONAL ACTIVITIES
WITH PROBLEM SOLVING METHOD ON MOTION FOR CERTIFICATE OF
VOCATIONAL EDUCATION SECOND-YEAR STUDENTS OF CHANTHABURI
COLLEGE OF DRAMATIC ARTS. ADVISORY COMMITTEE: APUNCHANIT JANJIT,
Ed.D., VICHIT SURATREUNGCHAI, Ed.D, 271 P. 2007.

This research aimed at comparing problem solving ability and scientific achievement of Certificate of Vocational Education second-year students taught by the Instructional Activities with problem solving method on 'motion.' The samples used for the study consisted of sixty second-year students pursuing Certificate of Vocational Education in the 2006 academic year at Chantaburi College Dramatic Arts, Amphur Meaung, Chantaburi Province. The thirty students were selected for an experimental group through the purposive sampling method and were taught by the Instructional Activities with problem solving method, whereas the other thirty students were in the control group and taught by the conventional method. Both group were taught by the researcher for sixteen periods equally. Each period lasted for sixty minutes. The data were statically analyzed through use of by t-test.

The findings of this study revealed that problem solving ability and scientific achievement of students used the Instructional Activity with problem solving method was significantly higher than those used in of the group taught by the conventional method at the .01 level.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
สมมติฐานในการวิจัย.....	๖
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๗
ขอบเขตของการวิจัย.....	๗
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๘
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๑
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	๑๑
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ ๔ ระดับประถมศึกษาชั้นวิชาชีพของวิทยาลัยนาฏศิลป ช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.....	๑๕
วิทยาลัยนาฏศิลป์ ส่วนภูมิภาค เขตภาคกลาง.....	๑๖
การแก้ปัญหา.....	๑๖
ทฤษฎีและแนวคิด ในการแก้ปัญหา.....	๒๐
รูปแบบและวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา.....	๒๓
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบปกติ.....	๓๑
การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	๓๓
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา.....	๔๔

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	49
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	49
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	77
การอภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	258
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	271

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 รายการประเมินกระบวนการปฏิบัติ.....	38
2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric).....	41
3 วิเคราะห์เนื้อหาจากหน่วยย่อยเรื่อง การเคลื่อนที่.....	50
4 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเคลื่อนที่.....	52
5 แสดงการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหน่วยที่จัดประชุมกับการเรียนรู้ กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแก้ปัญหา.....	54
6 การวิเคราะห์จำนวนคานกิจกรรมการเรียนรู้จากเนื้อหาของแต่ละหน่วยย่อย.....	58
7 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจำนวนคาน.....	59
8 แสดงแบบแผนการวิจัยแบบ Nonrandomized Control Group Pretest – Posttest Design.....	66
9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถ ในการแก้ปัญหา ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักศึกษาที่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	72
10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่าง นักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา (กลุ่มทดลอง) และนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ (กลุ่มควบคุม).....	73
11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลังจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาที่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	74
12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเคลื่อนที่ระหว่าง นักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียน รู้แบบแก้ปัญหา (กลุ่มทดลอง) กับนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบปกติ (กลุ่มควบคุม).....	75
13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการแก้ปัญหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนที่.....	259

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา.....	259
15 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา.....	260
16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับชุดประสบการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนที่.....	261
17 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่.....	263
18 การคำนวณหาความแปรปรวนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่.....	264
19 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่.....	265
20 คะแนนการทดสอบวัดความสามารถในการปัญหาก่อนเข้ากิจกรรมการเรียนรู้และ หลังการเข้ากิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษานักศึกษาอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	267
21 คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่ก่อนเข้ากิจกรรม และหลังการเข้ากิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษานักศึกษาอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	269

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรณีแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แสดงขั้นตอนการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์	28
3 แสดงการแยกกักและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเจตคติประสงค์การเรียนรู้ กับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา.....	57